

KRATKA SAOPŠTENJA

UDK: 598.826.4 (497.113)

Kratko saopštenje

PITANJE STATUSA PLANINSKE STRNADICE, EMBERIZA CIA CIA L., 1766 U VOJVODINI

J. J. PURGER

Institut za biologiju, Novi Sad, Jugoslavija

Purger, J. J. (1990): *On state of rock bunting, Emberiza cia cia L., 1766 in Vojvodina*. — Bulletin of Natural History Museum, Belgrade B 45, 169—170.

On the basis of critical review of published findings of the rock bunting, *Emberiza cia cia* in Vojvodina, as well as observation on November 12, 1988, near Grabovci village in southern Srem, this bird can still be regarded as an occasional passanager in spring (April) and autumn (October, November).

Planinska strnadica, *Emberiza cia cia* je stanarica Balkanskog poluostrva, mada nigde nije česta. Za gnežđenje ove vrste, po Matvejevu (1976) bitni su: planinski reljef, kamenito tlo i prisustvo žbunja na otvorenom terenu. Nakon izleganja, mlade ptice silaze u doline i zadržavaju se po poljima i voćnjacima. Krajem jeseni više se ne viđaju u jatima već pojedinačno ili u parovima (Matvejev 1950). U Panonskoj i Dakijskoj niziji u aprilu i novembru viđaju se u prolazu manja jata karpatskih strnadica koje inače provode zimu na severu Balkanskog poluostrva (Matvejev 1976). Prema Matvejevu i Vasiću (1973), planinska strnadica se ne gnezdi u Jugoslaviji jedino u Vojvodini, Slavoniji, Dalmaciji, Posavini i u severoistočnoj Sloveniji tj. u nižim predelima.

Na osnovu navedenih činjenica planinska strnadica nije gnezdarica Vojvodine, ali trebalo bi da se viđa u prolazu u aprilu i u novembru. Do sada objavljeni podaci, međutim, to u potpunosti ne potvrđuju. U registru ptica A.P. Vojvodine Antal *et al.* (1971) navode da je *Emberiza cia* posmatrana u Vrbasu 8. 08. 1917. godine. U avgustu mesecu, međutim strnadice bi trebalo da budu u planinskim krajevima, jer se zadržavaju u okolini gnežđenja. Na osnovu pregleda literature citirane u tom radu možemo zaključiti da su Antal *et al.* (1971) do ovog podatka došli citirajući Dandla (1959), a pritom su izostavili još jedan podatak, da su dve planinske strnadice viđene

3. 10. 1917. kod Rumenke. Mora se napomenuti da je oba podatka u svom radu Dandl (1959) korektno citirao iz originalnog rada Genglera (1918). Pekić (1978) ovu pticu navodi zajedno sa još 79 vrsta, koje su konstatovane u vreme „гнездильног периода”. Iako je svih 80 vrsta svrstao u ptice šibljaka, voćnjaka i vinograda uz naselje, Pekić ne navodi ni jedan lokalitet niti datum nalaza planinske strnadice. Ovi podaci nisu dovoljno dobro dokumentovani da bi mogli da se suprostave konstatacijama Matvejeva (1976) i Matvejeva i Vasića (1973).

Dana 12. 11. 1988. godine kod sela Grabovci (južni deo Srema, oko 10 km zapadno od Obedske bare) iz neposredne blizine duže vreme je posmatran i sa sigurnošću identifikovan mužjak planinske strnadice. Ovaj podatak se podudara sa podacima Matvejeva (1976) pošto se uklapa u period kada strnadice dolaze da provedu zimu na Balkanskom poluostrvu.

Na osnovu svih iznetih podataka, planinsku strnadicu, *Emberiza cia cia* u Vojvodini i dalje možemo smatrati za retku prolaznicu u prolećnom (april) i jesenjem (oktobar, novembar) periodu.

LITERATURA: Antal, L., Fernbach, J., Mikuska, J., Pelle, I., Szlivka, L. (1971): *Larus* 23, 73—121. — Dandl, J. (1959): *Aquila* 65, 175—188. — Gengler, J. (1918): *Archiv für Naturgeschichte* 12, 1—51. — Matvejev, S. D. (1950). Rasprostranjenje i život ptica u Srbiji, Srpska Akad. Nauka, Beograd. — Matvejev, S. D. (1976): Pregled faune ptica Balkanskog poluostrva I Detlići i ptice pevačice, SANU, Beograd. — Matvejev, S. D., Vasić, V. F. (1973): *Catalogus Faunae Jugoslaviae* 4/3 Aves, Cons. Acad. Sci. RPSFJ, Ljubljana. — Pekić, B. (1978). Ornitofauna Fruške gore i njenog podnožja u okviru postojećih staništa, Matica Srpska, Novi Sad.